

Archaeologies 3.2
Sınırsız Arkeolojiler
Ağustos 2007 yayını için

Sınırları Aşmak: Hareket Üzerine Hedefler

Morgan M. Kersel

Özet: Arkeolojik nesnelerin İsrail’de yasal pazarlarda satılması talebi, bölgedeki arkeolojik yerleşmelerin yağmalanmasını arttırır mı? Bu sorunun cevaplanması sürecinde, ticaretin kalbinde müşterinin istekleri dururken yağmalamanın ardındaki itici güçler ve bu işin doğasının da bilindiğinden çok daha karmaşık bir konu olduğu açıkça anlaşılmıştır. Yağmalama için gereken motivasyonlar, milliyetçilik nosyonunu, küreselciliğin güçlerini, koruma ve yönetim planı arasındaki çelişkileri, sömürgeciliği ve uzun zamanlar boyunca korunagelmiş geleneklerin uygulanmasını da içermektedir. Böyle bir bileşikliğin (örn. yağmalamanın çeşitli biçimleri ve özendiriciliği gibi) sınanması, bu yazının odak noktasını oluşturmaktadır. Bu çalışma, nesnelerin sınırları aşmasını mümkün kılan çeşitli araçların çok sesliliğinin araştırmasıdır.

Arkeolojik Kazılar ile Yerel Toplulukların Kültür Mirası’nın Korunması

Arasındaki İlişki: Peru’dan Deneyimler

Yoshio Onuki

Özet: Kuntur Wasi arkeolojik yerleşmesi, Peru And Dağları’nın kuzey dağlık kesimindedir. Yerleşme yerindeki kazılar Peru arkeologları ile birlikte Japon uzmanlar tarafından yürütülmektedir. 3000 yıllık altın nesnelerin bulunuşu, yerleşmeyi ve taşınabilir buluntuların korunması için buradaki köyde bir müzenin kurulmasını gerektirmiştir. Bu makale, müzenin inşası ve idaresi ile ilgili süreçleri, araştırmacılar ile yerel halk arasındaki iletişimin önemini vurgulamak için tanımlamaktadır.

Qhapaq Ñan Projesi: Eleştirel Bir Bakış

M. Alejandra Korstanje ve Jorgelina García Azcárate

Özet: Qhapaq-Ñan Projesi, altı ülke arasındaki kültürel değerlerin geliştirilmesini desteklemektedir. Bunlar, Arjantin, Şili, Bolivya, Ekvador ve Kolombiya'dır. Söz konusu ülkeler, "Ana And Yolu" yada "Qhapaq-Ñan"ın UNESCO'nun Dünya Mirası Listesi'ne aday olarak gösterilmesi için işbirliği yapmaktadırlar. Her ne kadar katılımcılar, bu projeden asıl yararlanacak olan yerel ve Amerikan yerli topluluklarını düşünseler de arkeolojik çabalar devam etmekte, yol ile ilişkili topluluklar, dahil edilmemektedir. (Şu anda bu makaleyi (Mayıs 2007) düzenlemekteyiz, Arjantin, halihazırda beş yıllık olan bir proje hakkındaki ilk toplantıyı, projenin yürütüldüğü bölgede yaşayan yerli topluluklarla birlikte üstüne almıştır. Bununla birlikte katılım, beklenenden düşük olmuştur). Dünya Arkeoloji Kongresi'nin pek çok miras uzmanlıklarında topluluklarını katılımına verilen önemi ve yönergelerini takip etmek suretiyle, biz, bu dinamiklerin değiştirilmesini ve programın, sonraki aşamalar sırasında ya da (daha kötüsü) biçimlendikten sonra değil, projenin başlangıcından itibaren etkilenen toplulukların katılımıyla geliştirilmesini şiddetle tavsiye etmekteyiz.

Çalışan Sınırlar: Copán Arkeolojisinin Kontekstleri

Lena Mortensen

Özet: Arkeologların çalışmaları ve ürettikleri bilgi, bir seri sınırın yaratılmasında hem yardımcı olmuş hem de politik, akademik ve kültürel olmak üzere çeşitli sınırlar tarafından koşullandırılmıştır. Bu makalede, Batı Honduras'ta yer alan ve anlaşılan ünlü Copan yerleşmesindeki arkeolojiyi, biçimlendiren ve belirleyen bir seri sınırı gözden geçirmeyi amaçladım. Bu sınırların tarihçesini, oluşturuluşunu ve arkeolojik bilginin dolaşımını dahilindeki akademik, halk tarihi ve popüler söylemler ile üst üste gelen kayıtlardaki yapısal gerginlikleri açığa çıkaran kavşaklarını bu yazıda tartışmaktayım. Bu tarihçeler, tartışmaya açılmak üzere bilinçli bir şekilde sorgulanmak zorundadır. Bölgede devam eden kültürel iletişimlerde akıcılık sağlamak yoluyla, arkeologların üretken işbirlikleri kurmaya başlamada en iyi

grup olduğunu, ayrıca, yapmakta oldukları işte sınır-yapma süreçlerine nasıl katılım sağlayacakları hakkında bilinçli seçimler de yapmaları gerektiğini düşünüyorum.

La terre et l'espace : Avustralya ve Fransız Guyanası'nda roketler, hapishaneler, protestolar ve miras.

Alice Gorman

Özet: Uzay teknolojisi genellikle küresel, modern ve belirli bir yeri olmayan bir teknoloji gibi gösterilmektedir. Fakat uzay merkezlerinin en eskilerinden biri, roket atış yeri, gayet belirli yerlere konumlanmış gibi görünmektedir: Ücra ve boş gibi görünen sömürgeler bunlar için sayılabilir. Bu tip yerler zaten metropollere uzak oluşları nedeniyle hapishaneler, tutuklu kampları, askeri tesisatlar, nükleer silahlar ve nükleer atıklar için de kullanılmaktadır. Roket atış alanları da dahil olmak üzere bütün bu kuruluşlar, protesto gösterilerine neden olmaktadır. Bu konular, birer roket atış yeri olan Woomera (Avustralya) ve Kourou (Fransız Guyanası)'da araştırılmaktadır. 2005 yılında, Fransız Guyanası'ndaki Créole grupları, Kourou yakınlarında yapılan ve arkeolojik materyali tahrip eden yeni fırlatma rampasına karşı gösteriler düzenlediler. Benim gelişim, 60 yıl önce Woomera'da protesto önerisinde bulunan bir konuşma yapmak içindi. Bu, uzay çağının, uzay araştırmaları ile protesto ve hapislik karmaşasını açıklığa kavuşturmak bakımından mirasın önemli bir parçasıydı.

Eğitim ve Arkeoloji Arasındaki İlişki Üzerine Yansımalar: IPHAN'ın kolektif eğitmen rolü üzerine bir analiz.

Jorge Najjar ve Rosana Najjar

Özet: Bu makale, *Instituto do Patrimônio Histórico e Artístico Nacional* (Kültürel Mirasın Korunması Brezilya Hükümet Bürosu)– IPHAN'ı arkeoloji ve eğitim arasındaki ilişkiyi ele alarak bir kolektif eğitmen olarak analiz etme amacındadır. Eğitimin, sosyal bir uygulama ve yine eğitimin bir uzmanlık olarak ele alındığı bakış açısı, arkeologların çalışmalarına eğitim yaklaşımı ile bakma konusundaki tartışmaların temelini oluşturmaktadır. Ayrıca, IPHAN'ın

Brazilya'daki kültürel miras tasarıları üzerine düşüncelerinde oldukça önemli bir araç olan arkeolojik bilgi üretiminden yeterince yararlanamadığı durumu da burada vurgulanmaktadır.

FORUM

Vize Öyküleri: İnsan Hakları, Yapısal Şiddet ve Etik Küreselleşme

Claire Smith

Flinders University, Australia

claire.smith@flinders.edu.au

Özet: Bu çalışma, vize öyküleri konusuna bir grup bireysel katılımı çerçevelemektedir. Yazar, insan hakları, yapısal şiddet ve etik küreselleşme gibi, katılımcılar tarafından ortaya konan konuları dikkate almıştır. Bu Forum'a katılım, uluslar arası bilimsel tartışmaya dahil olma konusunda, farklı ülkelerden arkeologların karşıtlık kapasitesini belirgin bir biçimde ortaya koymaktadır. Eğer bizler, daha etik küreselleşmenin meydan okumalarını çözümleyeceksek, paylaşılan sorumluluklara önem veren çözümler bularak bir insan hakları temelini uygulamalarımız ve politikalarımızla uyumlandırmamız gerekmektedir.

İngiliz Hükümeti tarafından Eğitsel Fırsatlardan Nasıl Yoksun

Bırakıldım?

Lina G Tahan

Arkeoloji Bölümü, Cambridge Üniversitesi, İngiltere

Bu makale, yazarın Paris'teki İngiliz Konsolosluğundan iki kez vize almasında yaşadığı zorlukları anlatmaktadır. Bir kez Cambridge Üniversitesi Arkeoloji Bölümü'nde iki yıllık bir araştırmayı yürütmek üzere davetli olduğu halde akademik ziyaretçi vize talebi reddedilmiş, bir yıl sonra da, bu kez Leicester Üniversitesi, Müze Çalışmaları Bölümü'ndeki bir konferansa katılım için yapacağı kısa ziyaret için almak istediği vize reddedilmiştir.